

גליון שבועי למבקשי התרופה והעצה לעובדא למעשה במשנת רביה"ק מוהר"ן מברסלב זיע"א

יש לך חבר אמתי?

להגדרה הזו יכול להיכנס רק מישהו שיש לי בו אימון מלא ובלתי מסויג, ואינני חושש לאתגר את ידידותנו בשום דבר שבעולם.

איש אל רעהו

אם כן, מדובר במציאות ולא בדמיון. ואם היה כזה במשך ההיסטוריה, ולא ידוע לנו שהיה צדיק מיוחד, כנראה שהדבר אפשרי, וראוי ומומלץ לכל אחד, למצוא לעצמו לפחות רע אחד שכזה, ועל זה אמרו הז"ל (אבות א') 'קנה לך חבר', אפילו בתשלום, העיקר שיהיה לך

חבר טוב אמתי, הוא דבר שכל אחד היה מאחל לעצמו. יש לנו אלפי אנשי קשר, אבל לא בהכרח שעם כולם באמת היינו רוצים להיות בקשר. יש את השכן או החבר מהישיבה או העבודה, שאנחנו משתדלים להיות נחמדים אתו, לחייך יפה ולומר שלום ובוקר טוב. יש גם חברים קרובים יותר, שעמם אנחנו נהנים יותר לשוחח ולבלות.

ככל שמדובר על חבר מסוג קרוב יותר, המעגל הולך ומצטמק. וגם כאשר הגענו למעגל המצומצם ביותר של החברים ה'ממש ממש קרובים', עדיין לא בטוח שהגענו לחבר טוב אמתי. להגדרה הזו יכול להיכנס רק מישהו שיש לי בו אימון מלא ובלתי מסויג, ואינני חושש לאתגר את ידידותנו בשום דבר שבעולם. מדובר בחבר כזה, שבפניו אני יכול לחשוף את כל מצפוני לבי, ולשתף בכל הקורות אותי, בלי שמץ חשש משיפוטיות, ביקורת, לעג או חלילה התרחקות.

מיהו 'רע'?

חבר שכזה מכונה בשם 'רע'. לא כל חבר הוא רע; יכול להיות שהוא ידיד, קרוב, אוהב, או חבר, אבל עוד לא 'רע'. לתואר 'רע' זוכה רק מי שהוא חבר כל כך טוב וקרוב, שהוא מוכן להכיל גם את הרוע שלי, בלי להירתע. ולא משום שלא אכפת לו רע, אלא משום שהוא כל מאמין בטוב שבי, ששום רע שהוא יראה בי לא יגרום לו פקפוק.

נשמע בלתי מציאותי, אולי בכלל לא קיים. ואכן, בעולם וירטואלי, שבו בהינד מקש אפשר להיכנס לרשימת 'אנשי הקשר', ובכמה מקשים נוספים אפשר למסור דרישת שלום, הפכנו להיות די-ממוחשבים או אפילו מאד-ממוחשבים, וחברות טובה אמיתית וקרובה, נראית משהו שלקוח מההיסטוריה, או גרוע יותר - מהדמיון.

נתחיל מכך שלא מדובר בדמיון, אלא לפחות בהיסטוריה. התורה מספרת על ידידות שנקרמה בין יהודה, מלך השבטים הקדושים, לבין 'חירה רעהו העדולמי'. איננו יודעים הרבה אודות אותו חירה, מלבד העובדה שהוא היה 'רעהו' של יהודה. זהו המקום הראשון בתורה בו נזכר כינוי שכזה, והוא אכן הוכיח את עצמו. במהלך ידידותם, יהודה היה מצוי בסיטואציה מבישה ומאד לא נעימה, אבל הוא לא היה שם לבד. רעהו העדולמי, היה אתו במאה אחוז, ובכל רמ"ח איבריו.

עלי מרפא

רבי נתן מדבר אליך!

'מה גדלו חסדי ה' שזפיתי אותו שיהיה לו כל פעם התבודדות בשדה בין הרים ומחלות עפר'

יום א' וישב תקצ"ד ואני כל ימי חלדי אֶחָל להודיע ולהשמיע, לכל מי שירצה לשמע, את כל טוב גנזי אוצרי אוצרות של חיים ונחיים אוצרי יראת שמים אשר הצפין אצלי עצם היראה עצם החיים עצם הטוב הוא אֶדְוֵנו מִרְנו וְדַבְנו ז"ל, השומע ישמע וכו', כי מלבד מה שאנו מאמינים בהאמת אנו רואים בעינינו, שפאשר מוגיע קצו של האדם, פמה וקמה הצליח בכל שעה ובכל רגע שהלך בדרכי האמת שקבלנו מרבנו ז"ל, ובפרט פמה שזכה כל אחד שיהיה לו התבודדות ובמה שיהיה על ציון שלו הקדוש.

והנה זה רבי שמואל ז"ל שנפטר בדיאי אתה ידעת אותו היטב, ותדע שנשמחו יצאה בטורה, ודבר דבורי אמונה בכל עת עד שיענה נשמחו תהא נשמחו צרה בצרוד החיים. מה גדלו חסדי ה' שזפיתי אותו שיהיה לו כל פעם התבודדות בשדה בין הרים ומחלות עפר, והלך בדרכי הישר בדרכי התורה כל ימיו ונפטר בשם טוב, וקויתי לה' שבדיאי יקרבו שם הבעל השדה, פאשר אמר בעצמו קדם הסתלקותו הקדוש למעלה למעלה: "מה לכם להתייר מאחד שאני הולך לפניכם ומה אם הנשמות שלא הכירו אותי?" וכו' פאשר פבר שמועתי כל זה.

נתן מברסלב

חק ולא יעבור

יום	יום לחודש	לקוטי מוהר"ן קמא	לקוטי הלכות ח"א	משה ברוך ח"ו	דף הזמין תולד
שבת	יב	ד:	קנו	סז:	נח
א	יג	ה:	קנח	סח:	נט
ב	יד	ו:	קנט	סח:	ס
ג	טו	ז:	קס	סח:	סא
ד	טז	ח:	קסא	סח:	סב
ה	יז	ט:	קסב	סט:	סג
ו	יח	י:	קסג	סט:	סד

עיון התורה הפנינית: לקוטי מוהר"ן ח"א תורה ד' - ח"ב תורה ה'

יש משהו או יותר נכון מישהו, שהרבה יותר זמין, וקוראים לו השם יתברך. למען האמת, הוא החבר הכי טוב, ואמתי, וקרוב, ואוהב, שיש לך בעולם.

חבר, והכוונה כמובן לחבר טוב אמתי, ולא רק מישהו שיטפח לך על השכם כשאתה מחמיא לו...

אבל, יש משהו או יותר נכון מישהו, שהרבה יותר זמין, וקוראים לו השם יתברך. למען האמת, הוא החבר הכי טוב, ואמתי, וקרוב, ואוהב, שיש לך בעולם. כי אדם, קרוב ככל שיהיה, הוא עדיין בנאדם. ויש גבול כמה נאמנות וכמה אימון יכולים להיות לו. לא כן אצל ה' יתברך, שמכיר את הטוב שבך כפי שאף אחד אינו מכיר, והאימון שלו בך הוא בלתי מסויג.

כל שנותר הוא להפוך את הקשר אתו למציאות, לקבוע אתו פגישה יומית, ולשוחח אתו 'כדבר איש אל רעהו'. לא רק להאמין בו, ולא רק לבקש ממנו או להודות לו, אלא ממש לשוחח אתו, ועל ה-כ-ל. כי מולו, אתה הכי חופשי בעולם לפתוח באמת את הכל, ללא שום חשש שהוא יפתח זוג עיניים ויאמר לך: הלו, באמת?! הגזמת!... לא יקרה. מה שתביא, ומה שתספר, הוא ימשיך להסתכל אליך בעיניים טובות, אוהבות ומלטפות, יחבק אותך ויאמר: אני כל כך מבין אותך, כל כך אתך.

זה כל כך אמתי וזמין, שבכלל לא אמתי והגייוני שיש עדיין מי שלא משתמש בזה. אז אם אתה עדיין מאלו, וגם מחפש הזדמנות טובה להתחיל, הנה הזדמנות מפתיעה: ימי בין המצרים. אלו ימים שבהם גם השם יתברך כביכול מרגיש בודד, והוא מחפש מישהו שישכים לארח אותו בחברתו. כדאי לשבת כל יום כמה דקות על הארץ, ולבכות אתו יחד. זו תועלת גדולה לנפש, כדברי האריז"ל. לאחר מכן, הוא ישמח מאד לשמוע גם אותך, ולבכות ו/או לשמוח אתך. סגרנו שידוך? לחיים.

תפתח את הפה

רבינו מביא בתורה י"ט את לשון הזהר הקדוש 'יש מדורה של שבעין כוכבין', יש להבה של שבעים כוכבים. רבינו מפרש שם שהכונה על שבעים אומות, על אף שבכל לשון ושפה יש מדה רעה, אבל בפעם הברית נמצאים כל המידות רעות, כל השבעים כוכבים בוערים שם. ולכן צריך באמת להרבות בדיבורים לפני הש"ת. חם לבי בקרבי? האש בוערת? העצה היא, 'דברתי בלשוני', אין לי עצה אחרת לקרר את החמימות, כי אם ע"י הדיבור.

אצל המנורה היו שבעה נרות, 'שבעה קני המנורה', בזה"ק כתוב 'מנרתא דא רישא - תרין עינין, תרין אודנין, תרי נוקבא חוטמא ופה', הפה הוא ה'נר האמצעי', וכמו שמובא שכל הנרות התכופו מול הנר האמצעי, כך גם כולם כופפים את עצמם אל הפה. אוי! הפה, הפה, אוי! הפה, הפה.

אם הפה הוא 'שפה ברורה', אם הש"ת עוזר והפה שמור ומשתמשים בו רק לשם ה', אזי מתכופפים באמת כל הנרות אצל הפה.

וכך היה מרגלא בפומיה דרבי אברהם ב"ר נחמן: 'הפה הרי הוא כמו טחנת קמח, כשהוא סגור ונעול, לא נטחן שם, כך גם הפה, כשהוא סגור, הוא מפסיד את מה שהיה יכול לטחון אז'...

תפתח את הפה! פתח פיך! למה אתה מחזיק את הפה סגור? רבינו אומר שהכריכה של הספר הריחה כבר מניעה ללמוד את הספר, הספר מונח על השלחן, אבל תפתח את הכריכה!

כך גם אותו העניין עם הפה, תפתח את הפה!

כתוב בגמ' שהקב"ה אומר 'פתחו לי פתח כחודו של מחט ואני אפתח לכם כפתחו של אולם', תפתח לי חור קטן מאד כ'חודו של מחט', שזה אפילו לא נראה לעין. כך גם אומר הש"ת 'תפתח לי רק את הפה, אני לא רוצה ממך יותר מזה, תפתח לי רק את הפה ועשה משהו, אני כבר יפתח לך, אני כבר יפתח לך פתח כפתחו של אולם!...

נצור לשונך

הלכות לשון הרע

צריך האדם לעמוד בניסיון ולא לדבר רכילות: א. אם חבירו שואלו מה דברו עלי? או מי עשה לי כך וכך? אף שטבע האדם שרוצה לעזור לחבירו, אסור לגלות לו שדברו עליו רעות או עשו לו עוול, אם לא יהיה תועלת לחבירו לתקן את הנזק או להשמר מנזק.

ב. אפילו אם השואל הוא אדם שחיבים בכבודו, כגון הוריו או מורי, אסור לספר להם רכילות. כגון אם שואלים אותנו: מי עשה דבר זה? (והוא מבין שמקפידים על זה) ואם יש להם תועלת מהידיעה שיוכלו לתקן את הנזק או לשמור את עצמם מן הנזק לתעתד מותר, כנ"ל.

ג. אפילו אם ילעגו לו או יצחקו עליו בגלל סירובו לספר רכילות. אסור לדבר רכילות.

ד. גם אם ישנאו אותו ולא יצו להתחבר איתו בגלל שאינו מדבר רכילות. אסור לדבר רכילות.

ודעה (-בלק) להביא את בלעם שכל פוזה פפה, שיהיה מסתכל תמיד בעין רעה עכ כל אהד למצא בו מום וחסרון:

אוצר הידאה מהלכות מו

סדר ברכות השחר

הקדמה

רוב נפילות האדם הם מחמת שאינו יודע מהו גאוה, ומהו ענווה. ובאמת 'שפלות דקדושה וגאוה דקדושה' הם אחד. כי צריך 'גאוה דקדושה', להעריך הכח העצום שיש לו בכל איבר ואיבר לעשות רצון ה', אך גאוה זו היא לא מצד היישות הגשמית שלו, אלא מצד נשמתו המחיייה כל איבר ואיבר. ותכנף שנזכר האדם באור נשמתו הוא בא לידי ביטול לה', כי הנשמה בטילה לגמרי לה' בשפלות אמיתית.

טומאה השורה בלילה על ידי

בשעת שינה, נשמת האדם עולה למעלה, והיא כביכול נפרדת מהגוף, ואז נשאר רק היישות של הגוף, והרגשת היישות הזו היא עיקר הטומאה השורה על גופו בלילה.

נטילת ידיים בבוקר

תיכף כשמתעורר משנתו, צריך ליטול ידיו לטהרו מטומאתו. כי המים הגשמיים שנוטל, הם השתלשלות של מים עליונים שרוח אלוקים מרחפת אליהם, והם מטוהרים את האדם מלהסתכל על ידיו הגשמיות, ולזכור את הרוח של נשמתו הבטילה לה' שהיא המחיייה את תנועת ידיו וכל אבריו.

ברכת על נטילת ידיים

להודות לה' על שקדשנו במצוותיו, שנתן לנו מתנה כזו לטהר ההסתכלות על צד הגשמי של הידיים.

אלוקי נשמה

אם נשמתו חזרה אליו, הרי שבוודאי חזר אליו הכח לעורר השפלות שלו, כי הנשמה היא שפלות. ועל כך מברכים ומשבחים, 'המחזיר נשמות לפגרים

מתים' - ולכן 'כל זמן שהנשמה בקרבי מודה אני לפניך', כי ההודאה היא פעולה של שפלות.

אשר יצר

הגאוה היא היישות של גשמיות האדם, והיא דומה ל'צואה'. ובכל בוקר כשחוזרת הנשמה הבטילה לה', משבחים את ה' על הכוח לברר את הגאוה והיישות ולפנותה לחוץ. כי כשם שיש הכוח בגוף לדחות הצואה לחוץ, כך בוודאי יש כח לדחות את הגאוה לחוץ.

להבחין בין יום ובין לילה

משבחים את ה' על הכח להבחין בין ענווה וגאוה פסולה שמביאה 'לילה' לאדם, חסרון חשק ועצבות. לבין ענווה וגאוה אמיתית שמביא 'יום' - אורה ושמחה לאדם.

'מתיר אסורים' - זוקף כפופים'

על ידי שמודה לה' בפרטיות על זקיפת אבריו והיכולת להתיר אבריו לעשות תנועות וכו' בבחינת 'מתיר אסורים', בזה מעורר השפלות האמיתית שיש בכל איבר. כי פעולת ההודאה היא בעצם הכנעה לה' ומעוררת ביטול אליו, לזכור שכל חיותו היא רק מחמת רוח נשמתו הנמצאת בכל אבריו.

ברכת 'מלביש ערומים'

עיקר ברכה זו היא על שזוכה להלביש עצמו במצוות, כמובא בארז"ל. ועל ידי שמודה לה' על כך, זוכה להסתכל על החשיבות האמיתית של הגוף שבכוח כל איבר ואיבר גשמי עושה מצוות ומתקרב לה', ולא להיפך ח"ו לעשות יישות מצד הגשמי של אבריו.

(ע"פ ליקוטי הלכות תפילין ו')

הליכות

שיחות ומנהגים

התבודדות

לו. וכי איך יכול לומר רבנו של עולם הצילני? חוברים ואומרים אלה פעמים רבנו של עולם הצילני:

מוהר"ת אומר: "מדוע בְּזָנְיָנוּתִי הִלַּךְ לִי הַעֲבוּדֹת ה' כִּי כִּסְדֵר (ללא הפְּרֵעוּת) מְחַמֵּת שְׂהִיָּה לִי בְּצַעֲרוֹתַי הַרְבֵּה הַתְּבוּדָדוֹת":

כְּשֶׁנִּסְעַר רַבְּנֵי לְנִשְׁוֹאֵי אַחַת מִבְּנוֹתָיו נִסְעֵי וְלֹא אוֹתוֹ הִרְבֵּה חֲסִידִים, וְהָיָה זֶה בְּזִמְנֵי הַגְּשָׁמִים שֶׁל חֹדֶשׁ מִרְחֶשֶׁן, וְהַדְּרָכִים מְלֵאִים אוֹ טִיט וְרִפְשׁ מֵהַגְּשָׁמִים, וּמְחַמֵּת כֵּן עֵקֶם וְסִבֵּב הַבַּעַל עֲגָלָה אֶת הַדֶּרֶךְ סָבִיב סָבִיב בְּדֶרֶךְ אֶרְפָּה יוֹתֵר, וְגַרְבִּים מְחַמְּיָנוּ חֹזֵר שׁוֹב לְדֶרֶךְ הַמֶּלֶךְ הַרְאֵי אֲשֶׁר אֵין בּוֹ טִיט וְרִפְשׁ. אַחַר כֵּן הַתְּפֹאֵר בְּזֶה הַבַּעַל עֲגָלָה לְפָנָי רַבְּנֵי בְּאִמְרוֹ לוֹ: רַבְּנֵי, הֵינִי צְרִיכִים לְסִסְעַ בְּדֶרֶךְ הַיְשָׁרָה בְּדֶרֶךְ הַטִּיט וְהַרְפֵּשׁ, וְנִסְעֵנוּ סָבִיב סָבִיב וְהִחַלְפֵתִי אֶת הַדֶּרֶךְ מִמְּסִיעָה בְּדֶרֶךְ הַטִּיט וְהַרְפֵּשׁ, וְעֵלִיתִי חֲזָרָה לְדֶרֶךְ הַיְשָׁרָה.

נִעְנֶה רַבְּנֵי וְאָמְרוּ: "תִּעֲנִינֹתִי וְסֹגְפִים הֵיא דְרֶךְ כְּבוֹשָׁה וְיִשְׁנֶה לְהַתְקַרֵּב עַל יְדֵה לְשֵׁם יִתְבָּרַךְ. הַתְּבוּדָדוֹת תִּפְסְלֶה הֵיא דְרֶךְ חֲדָשָׁה לְהַתְקַרֵּב עַל יְדֵה לְשֵׁם יִתְבָּרַךְ. אֵלֶם הַלֵּל חֹזֵר וְשׁוֹב לְדֶרֶךְ הַיְשָׁר": שִׁיר שֶׁרִפִּי קוֹדֵשׁ

דרכי נועם

חיפוש אור הצדיק בתורתו הקדושה

ביאורים על לקוטי מוהר"ן ח"ב סי' ח' שיעור ד'

ע"פ שיעורי הגה"ח ר' ניסן דוד קיוואק שליט"א

זה הקול הוא בחינת קול המוכיח הראוי, בבחינת (שע"ה נ"ח): "הרם פשוף קולך והגד לעמי פשעם" וכו'. כי המוכיח שרוצה להוכיח את ישראל ולהגיד להם פשעם וחסאתם, הוא צריך לזה הקול, כדי שלא יבאיש ריחם על ידי שמעוהו עוונותיהם בנ"ל. על פן צריך לזה הקול, כי על ידי זה הקול הוא מוסיף ונותן בהם ריח טוב, כי על ידי זה הקול גדלים כל הריחות, כי זה הקול משקה את הגן וכו' בנ"ל.

לעורר קול תוכחה שאין שם יניקה לקלי'

בשעה שהאדם נופל לאחזית הקליפות קשה מאד לשוב אל הקדושה, לצאת מהרע שכבר הורגל ונכבש בו, על כן צריך לעורר כאן כח עליון מאד של מסירות נפשות הצדיקים המתקנת את פגם העוונות ומסתלקת את אחזית הקליפות, ועל כן לא הוכיח משה רבינו את ישראל בדרך זו אלא סמוך להסתלקותו, שאז היה יכול לעורר יחדו של מסירות נפש להוציא את ישראל מהעוונות שנפלו אליהם במדבר, וכך עורר רבינו יחוד זה במאמר זה קודם הסתלקותו [ועל כן רק אחר התפילה בזמן היחוד הנורא ממש, הוא הזמן להתוודות על העוונות ולעורר י"ג מדות ולפול נפילת אפים לעורר תיקון זה לצאת מכל העוונות].

ועל כן הזהיר השי"ת את ישיעה שיעורר את ישראל בדרך של 'כשופר', כי ענין השופר מבואר בכתבי האר"ל (עיין שער הכוונות דרושי השופר ודרושי יום הכיפורים דרוש א) שסוד השופר שהוא קול פנימי הנמשך מספירת הבינה והוא נמשך מרום המעלות משרשי מידות הרחמים, בדרך שאין לקלי' שום אחיזה בו [ועל כן השכינה ניוזנת ממנו ביום כיפור שהיא עולה למדרגות עליונות עד למקום התגלות קול זה, ועל כן ברה"ל לא נמשך קול זה בשלמות כי בקול 'שופר' לא נרמז קול כפול, עד יוה"כ שנמשך קול זה בשלמות].

ולמעשה מתבאר הענין מדברי מוהר"ן (עיין ליקו"ה הל' נ"ט שחרית ג, ה; ר"ה א, ג; ד; אומנין ד, י ועוד) שכל תוכחה יכול לבוא ממנה לחלישות הדעת ויאוש, וזה מחמת שיש לקלי' אחיזה בקול ועל ידי זה הם הופכים את התוכחה להגשי יאוש וחלישות הדעת, שהוא ענין 'הבאשת ריח הנשמה' כמו שנתבאר, אבל כשקול התוכחה נמשך משרשי מידות הרחמים על ידי יחוד נורא שמעוררים גדולי הצדיקים, על ידי זה לא די שהוא נכנס בעומק לב האדם ופועל בו לטובה, לעוררו משנתו להזיורו אל הקדושה, אלא אין לקלי' שום אחיזה בו, ועל כן אינו מביא גם לחלישות הדעת, והוא ממשך ממדות הרחמים סליחה ומחילה ורחמים, תקוה ורפואה וישועה ופרנסה ובריאות וכל טוב, לתת לו רגשי תקוה גם אם נפל כמו שנפל וכבר התחיל כמה וכמה פעמים - תמיד יוכל להתחזק להתחיל מחדש, להסתכל בנקודות טובות לצעוק להשי"ת וכל שאר עצות רביז"ל שכולם נמשכים מקול נורא זה, כי קול זה אינו מביאש את ריח הנשמה אלא מעורר אותה להריח את הריח הטוב שהוא הריח הטוב הגדול בגן הק'.
להעלות את השכינה הק' בשיד של לעתיד

זהו: "הרם פשוף קולך" פשפר דיקא, כי זה הקול המשקה את הגן, שהוא בחינת: "ינהר יצא מעדן", הוא בחינת קול הנגון של השיר שיתערר לעתיד, כשייחדש את עולמו, שהוא בחינת שיר פשוט, כפול, משלש, מרבע. וזהו פשפר ראשי תבות: פשוט, כפול, שלוש, רביעי שהוא בחינת השיר שלשעתי, שהוא בחינת הקול המשקה את הגן, שעל ידי זה הקול דיקא הוא יכול להוכיח. וזהו: "הרם פשפר קולך" פשפר דיקא, בנ"ל.
הנה נתבאר עד כאן שמי שרוצה לצאת מהמקום שנפל לשם צריך לשמוע קול נורא שיעורר בו ריח טוב, שהוא קול המעלה את כל הירידות לעליות

זעקת החלפן

ידיו עסקו במלאכה, עיניו ספרו מטבעות, ופיו שב והכריז: "מי מחליף?... מי רוצה להחליף?" אבל ככל שחלפו הימים, נעשתה הקריאה הזאת כבדה יותר ויותר על ליבו. יום אחד, באמצע עבודתו, לפת אותו כאב עמוק: "היכן אני? בשעה שיכול הייתי לשבת בבית המדרש ולעסוק בתורה, או לומר תהלים ולשפוך את נפשי לפני ה', עומד אני כאן, בתוך רעש השוק, מוקף המוני גויים, וכל היום עוסק בכסף".

מבטו נפל על המטבעות שעל השולחן. על חלקן היו חקוקים סמלי עבודה זרה. הוא הרגיש בהן את התגלמות המטבע המסתירה את ההר הגדול, וצער אין קץ מילא את לבו; "אבוי לנפשי, ממשמש אני כל היום באלילי כסף זהב!"

בנסיעתו הבאה לרבינו, סיפר לו על עיסוקו ועל כאבו מהעובדה שכל היום הוא זועק לעוברים והשבים "מה אתה מחליף? מה אתה מחליף?", השיב לו הרבי: הרי באפשרותך להפוך כל זאת לתפילה. בבוקר, בטרם תתייצב בדוכן החלפנות, תפציר מעט בתפילה ותאמר: "ריבוננו של עולם! רחם עלי! ואל תתן לי להחליף רע בטוב, כי למה לי להחליף רע בטוב?" וכך תמשיך בצעקתך כל היום בתפילה לפני ה'. בכל פעם, לפני שאתה קורא בשוק 'מי רוצה להחליף?', אמור תחילה בינך לבין עצמך: 'ריבוננו של עולם...' ואחר כך, כאשר תכריז בקולך, תכוון אל ה' יתברך: 'ריבוננו של עולם! מי רוצה להחליף? מי יסכים להחליף עולם נצחי בעולם חולף? מי ימיר חיים אמיתיים בהבלי הזמן? מי יוותר על קרבתך בעבור מטבעות של כסף זהב?'

"וכך" סיים רבינו, "כולם יחשבו שאתה מכריז על עסקך, בעוד שלמעשה אתה עוסק כל היום בתפילה והתבודדות".
אין אנו יודעים כיצד הסתיים סיפורו של אותו אברך. אולי ברבות הימים בזכות תפילותיו זיכה אותו ה' לפרנסה אחרת, ואולי נשאר לעמוד בשוק עד אחרית ימיו.

אך דבר אחד וודאי: רבינו לא שינה את מקומו, אלא את מבטו.
עד אז חשב שבשוק אי אפשר להתקרב לה', ומאותו יום גילה, שאין מקום בעולם שאין בו דרך למצוא את הבורא. ואפילו את קריאות המסחר אפשר להפוך לקריאות של געגועים לקרבת ה'. (על פי 'שיח שרפי קודש')

בבוקרו של יום השוק כבר געשה העיירה. עוד טרם זרחה החמה במלואה, התמלאו הרחובות בעגלות עמוסות שקים וחביות. סוסים חבטו בפרסותיהם באבני הדרך, בקר געה, כבשים פעו, ורוכלים מכל עבר הכריזו בקולות רמים על סחורתם. ריח של קש טרי התערבב באבק הדרכים ובריח הדגים המלוחים. קולות מיקוח והמולה התמזגו לרחש אחד גדול, שאפף את השוק כולו.
ובתוך כל הסערה הזאת, עמד דוכן קטן וצנוע.

לית אתר פנוי מיניה - יום השוק באחת מעיירות אירופה

שלט עץ פשוט התנוסס מעליו: "חלפנות כספים". מאחוריו ישב אברך בעל פנים עדינות. היה משהו במבטו שהסגיד מיד כי אין זה אדם שנפשו קשורה לאווירת השוק; עיניו רגילות יותר לאותיות הגמרא מאשר לברק הכסף, ואצבעותיו למודות יותר לרדף בגמרא מאשר למיץ מטבעות של מלכים ושרים.

לא מרצונו הגיע הנה. לולא עול הפרנסה, אילו היה הדבר תלוי בו בלבד, היה יושב כל ימיו בפניתו שבבית המדרש, שקוע בתורה ובתפילה. אך בביתו אשה וילדים ועליו לכלכלם.

לא מכבר זכה להתקרב אל רבינו הקדוש מברסלב. מאז שזכה להיכנס אליו, לא היה עוד אותו אדם. בכל פעם ששב מברסלב, כמו קיבל חיים חדשים. ליבו בער באהבת ה', ודמעות של געגועים היו ממלאות את תפילותיו. העולם כולו, על מסחרו והבליו, הלך ואיבד מערכו בעיניו.

ומשום כך, היתה ירידתו לשוק קשה עליו שבעתיים. הוא ישב ליד הדוכן וקרא כמנהגם של החלפנים: "מי צריך להחליף?... מי רוצה להחליף?", אנשים ניגשו אליו בזה אחר זה. זה ביקש לפרוט מטבע גדול לקטנים, אחר ביקש להחליף מטבע של מדינה אחת בשל אחרת.

לחידוד
מהי "ההצלחה שבכל ההצלחות, הישועה שבכל הישועות, הטובה שבכל הטובות, והתכלית מכל התכליות"? ליקוטי תפילות ב
תשובה לחידה הקודמת:
מהי המידה הנרועה מכל המידות רעות שבעולם, העוקרת ומכלה את האדם משני עולמות, יותר מכל התאוות?? מידת המחלוקת!!
ליקוטי הלכות, ריבית ה, כז, ע"ש
הזוכה: אהרן לעבאוויטש מאנסי
זכה בשובר זיכוי ע"ס 100 ש"ח עבור טיסה לאומן.

איין בלעטל

אוד העצה מה' לימוד היומיומי בספה"ק 'ליקוטי מוהר"ן' ובספה"ק 'ליקוטי הלכות'

שבת קודש

ליקוטי מוהר"ן - ה.
מי שיוודע שכל העולם לא נברא אלא בשבילו, היינו שיוודע שהשי"ת בחר בו כשותף לתקן את הבריאה, אזי גם כשמתגברים דינים המונעים ממנו עבודתו הרגילה, הוא מחפש דרכים אחרות איך לעשות מה שאפשר.

ליקוטי הלכות - דף קנ"ח
למה חז"ל נתנו סימן לזמן קריאת שמע בערבית לפי זמן אכילת כהנים בתרומתן, זאת בשביל לעורר אותנו שעל ידי שאדם חוקק האמונה בלב הוא יכול לזכות בעת האכילה לכיסופים והשתוקקות לה'.

יום ראשון

ליקוטי מוהר"ן - דף ה:
כשמתפלל בכח שמוציא התיבות מפיו בקול רם, אל ינסה לעורר תיכף את הלב, אלא ינסה להשמיע למוחו ודעתו את הכוונה של המילים, כי הקול מעורר הכוונה, וכשהמח ישמע את המילים, יוכל להתפשט שמחה אל תוך הלב.

ליקוטי הלכות - דף קנ"ט
הצדיק עוסק בתורה שמלמד, לתקן מח השומע לבל יהיה פגום, אך כל זאת בתנאי שהאדם מביט דעתו לפניו, בידיעה שמוחו פגום, ובא ללמוד תורת הצדיק מתוך רצון להמשיך כעת מח חדש ומתוקן.

יום שני

ליקוטי מוהר"ן - דף ו.
אם יודע שכל העולם לא נברא אלא בשבילו, הוא יודע בוודאות שלא ייתכן שה' מרחיקו. ואם עולה מחשבה של חלישות הדעת, או בלבול של מחלוקת בין צדיקים, אינו מתבלבל, הוא מביין שזה נסיון מה' לחזק יותר את קשר הברית איתו.

ליקוטי הלכות - דף ק"ס
לאחר שמגלים את עצם האמונה ב'שמע ישראל' יש לצייר את מה שעובר עליו ולהמשיך שם אמונה, וזה נעשה ב'ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד'.

יום שלישי

ליקוטי מוהר"ן - דף ו:
אי אפשר 'לבטל' לגמרי את כבוד עצמו, אבל אפשר 'למעט' קצת כבוד עצמו, לחשוב 'מעט' פחות מהכבוד שלו,

ולהרבות בלב 'מעט' מחשבות מהכבוד של ה'.

ליקוטי הלכות - דף קס"א
לפעמים אדם יכול להביין מהתורה עצות שמרחיקות אותו מה', ולכן יש להתחזק ברצון חזק לדעת מה באמת רצון ה' בתורתו, וכשמחפש כך, זוכה שהשי"ת בעצמו מאיר לו עצות טובות בתורה, ואז נקראת תורתו 'תורת ה'.'

יום רביעי

ליקוטי מוהר"ן - דף ז.
מי שמחפש כבוד עצמו אזי בזמני עלייה הוא מפסיק לחפש עוד. ובזמני ירידה הוא נופל בדעתו. אך אם מחפש כבוד ה', אזי בעלייה מחפש להוסיף כבוד ה', וברירדה מחפש לכבד את ה' מהמקום שלו.

ליקוטי הלכות - דף קס"ב
כשם שכתובת סת"ם היא לא רק פעולה של כתיבה, אלא כפי היראת שמיים של הסופר כך נכנס האור באותיות. כך גם תורת הצדיקים אינם רק חידושים, אלא יש בו כח לצייר אור רוחני בתוך מח פגום.

יום חמישי

ליקוטי מוהר"ן - דף ז:
כשהתלמיד מתעקש לשבת ולהמתין זמן רב באוהל הצדיק עד שיפתח לו אור תורתו, ואינו מסתכל על הבזיון שאין מאיר לו, בזה בעצמו מקבל מהצדיק את הביקוש לחפש רק כבוד ה' ולא כבוד עצמו.

ליקוטי הלכות - דף קס"ג
הת"ח גדול מכה"ג, כי הכה"ג נכנס ביום הכיפורים לקודש הקדשים להמשיך כפרה לכולם, אך עדיין יש עבירות שא"א לו לכפרם. אך הצדיק ממשיך ממקום גבוה תורה המגלה את רחמי ה' לכל העבירות.

יום שישי

ליקוטי מוהר"ן - דף ח.
כל דברי החיווק של הצדיק אינם סתם דברי פיתוי לבל יהיה עצוב, כי כל מחשבה שמקרב אותו להרגיש קרוב לה', הוא גורם למעלה ייחודים גדולים של שמות הקודש.

ליקוטי הלכות - דף קס"ד
בקריאת שמע וברוך שם יש י"ב תיבות כנגד י"ב שבטי י-ה. כי אין די בכך שממליך את ה', אלא העיקר לעורר השייכות שלו אל השי"ת בכך שהוא חלק מהשבטים.

מושגים בתורה ה' תניינא

זריחת השמש

עננים שמחשיכים ומכסים על השמש, כי הם מכסים על הדעת האמיתי בחושך המדמה והטבע, והוא עיקר החולי שגורם נפילה ח"ו אל הנחש, ובאופן שקשה לצאת מזה, והוא מורכב כביכול בטבע האדם עצמו, ועל כן נקרא חולי ח"ו. והתגלות הכבוד שבנשמות ישראל, ועל ידי קול הרעמים שמביא את תוספת השכנים, מתגלה יקר נפשות ישראל ושאיין הם אחוזים ובלועים בטבע הגוף והמדמה. ואז אדרבא, נפשות ישראל עצמם מגלים את התפשטות הקדושה שהוא כח הנבואה רוח הבא מן הקודש, שעל ידו מתברר האמונה כי מבינים במה להאמין ואיך להאמין, והיינו אמונה בדרך הישרה שמביאה לאמונת חידוש העולם שממנו הכנעת הרע בעקב הנחש והתגלות השיר.

עד שאפילו חטא העגל נתן ריח טוב, וכאן מודיע שכח זה הוא 'קול השיר' שיתער לעתיד, כי הנה מתבאר בליקו"ה (הל' פו"ר ג) שהשי"ת ברא את העולם בשביל שנתקרב אליו ועל כן הוא מאיר בבריאה 'קול ישר' שהוא קול המודיע לנו את שעשועי השי"ת מכל נקודה טובה, אבל קול זה מתהפך בכבשי דרחמנא ונשמע ממנו 'קול חוזר' שהוא קול של גשמיות, קול משיבת התאוות, קול יאוש וכו', אבל באמת יש קול ישר ויש לנו דרך לשמוע אותו גם בעולם הזה, על ידי שממשיכים הצדיקים את קול השיר שלעתיד, והוא נמשך בעולם ויורד עד לעולם הזה שגם אנחנו יכולים לשמוע אותו.

ענין השיר מתבאר בזה"ק ובליקו"ה (עיי' הקדמת תיקו"ז ג. צו לב. רע"מ נשא קבא: ליקו"ה הל' יין נסך ג. ג. פו"ר ג. ד. ועוד) שהוא שיר שבח העולה להשי"ת מהעולם הזה, ויותר מהחלקים הנמוכים והדחוקים בו במקום שנסתר מהאדם הקשר להשי"ת והוא מתחזק לעבוד את השי"ת להיות בשמחה לאכול בקדושה וכדו', על ידי זה הוא מעלה משם חלקי קדושה, והם עולים בדרך של שיר ושבח להשי"ת [ועל כן השיר הוא דווקא על ידי הלויים האחוזים בצד שמאל].

ודרך עליית השיר הוא כך: כי המלכות היא ד' על שם שהיא דלה וענייה, כי יש בה ארבע חלקים והם בדלות ובחסרון, על כן ראשית עליית המלכות היא לכלול אותה בארבע מדות התחנות שהם: נצח הוא יסוד מלכות, ועליה זו נקראת 'שיר מרובע', ואחר כך חוזר להעלות אותה עוד עליה שנכללת בספירות חסד גבורה תפארת, והוא הנקרא 'שיר משולש', ושוב מעלה אותה למוחין שהם חכמה ובינה, ונקרא 'שיר כפול', ושוב מעלה אותה לכנגד הכתר ועליה זו נקראת 'שיר פשוט'.

ובדרך עבודה מתבאר הענין בדברי מוהר"ת (הל' תפילת המנחה ז) שהאדם מונח בכל עשר מדרגות הנפולות, כל עשר המידות שלו מקושרות בסט"א והוא עיקר נפילת השכינה הק', על כן תחילת עליית השכינה היא שהאדם נכלל באמונה הק' בפשטות (מלכות), להתקשר לתענוג וחשק דקדושה (יסוד), להפסיק להסתכל על החן של העולם אלא לראות את החן שבקדושה (הוד), ולנצח את היצר הרע (נצח), וזה עבודת האדם להתקשר למדרגה זו בלבד בלי להתבלבל שעדיין לא עלה בשאר עליות השכינה, וההרגשות והמוחין שלו עדיין אינם נקיים.

ואחר כך צריך לעשות התחלה חדשה להתחזק לשמור את ההרגשות שלו בקדושה, רגשי אהבת ה' (חסד), רגשי יראת ה' (גבורה) ורגשי התפארות בהשי"ת ולדעת שהשי"ת מתפאר בו (תפארת), והוא מדרגה שניה בעליית השכינה הנקרא 'שיר משולש'. ואח"כ יוסיף ויעלה את השכינה הק' במדרגות המוחין ואח"כ בדרך של כתר שהוא המשכת מדות הרחמים העליונים [אכן עיקר עבודת שני מדרגות אלו הוא בעיקר עבודת הצדיקים כמו שנתבאר בס' מט בענין ביחא עילאה ואכמ"ל].

ועל ידי שמעלה את השיר למעלה מדרגה אחר מדרגה מעוררים הצדיקים את היחוד העליון להשמיע למעלה את קול השיר שלעתיד, שהוא שיר שבו 'מחדש השי"ת את עולמו' בדרך של תיקון השלם, שכל הפגמים והקלקולים מתהפכים לטובה, וקול זה יורד לעולם הזה עד שהאדם גם כן יכול לשמוע קול התחדשות הבריאה, שגם בעולם הזה יש לו דרך לתקן את כל הפגמים והקלקולים להפוך אותם לתיקון.

איך זוכים להכניס בבית את האמונה הפשוטה לדבר עם ה' על כל דבר?

[א] אחד שאל את רבו: הנוהג הדבר שיש שנהא לנשים לשמוע דיבורי אמונה וחיוזוק על תפילה. השיב לו רבו: להיפך, נשים הם הדוגמא לאמונה פשוטה, יש להן חיבור חזק לדיבורי אמונה, לשמוע כמה כח יש לכל יהודי לפעול בתפילתו, ושהשי"ת מלא רחמים ושומע כל תפילה וכו'. ולמה אצלך בני הבית לא אוהבים, זאת מחמת שהם מרגישים שאתה מדבר איתם אמונה מחמת שאין לך כח 'להקשיב' להם ולנסות 'להרגיש' את הכאב שלהם, ולכן אתה פוטר אותם מעליך עם דיבורי חיוזוק. זה טעות, כי לכל דבר יש זמן, דבר ראשון צריך 'להקשיב' לבני הבית, לכאוב את הכאב, להזדהות עם הקושי שלהם, הם לא באו לספר לך בשביל שתחזק אותם, הם באו לבכות לך בשביל להרגיש שהם לא לבד ויש מי שמבין אותם. ורק אחרי שהרגישו שאתה קצת מבין אותם, אז אפשר לנסות להשפיע דיבורים של אמונה וחיוזוק בכח התפילה.

[ב] ולכן במענה לשאלה איך להכניס בבית אמונה פשוטה, צריך להשתדל להיות כתובת בבית לכאבים של כולם, שיהיה ברור לכל בני הבית, שראש המשפחה הוא אחד שמבין ומרגיש את הכאב ובאמת דואג להם, זה התנאי הראשון להצליח להשפיע אמונה בבית.

[ג] והעצה לך היא פשוטה, בעת שמספרים לך הבעייה, תקשיב ותראה פנים שאתה מצטער איתם. ואחר כך תשתדל לזכור את מה שספרו לך, ובמקום לומר להם שיתפללו, תאמר להם שאתה הולך לבקש מה'. ובאמת תחזיק ראש, ותזכיר אותם בשמונה עשרה או בהתבודדות. וכשתחזור הביתה תספר שהתפללת ובקשת מה' שיושיע. ועצה הזו פועלת עד מאוד קירוב לבבות, כשבני הבית רואים שכואב לך הצער שלהם, ואז נכנס בליבם בדרך עקיפה הדוגמא האישית, שעל כל דבר אין למי לפנות רק להשי"ת.

[ד] כמוכן, היהר שלא לדבר את דיבורי האמונה והחיוזוק במעלת התפילה באופן של מוסר, נו... לך תבקש... אתה סתם סובל... תדבר כבר עם ה'... אלא באופן של סיפורים ומעשיות מכח התפילה. ובעיקר דוגמא אישית, לספר איך אתה בעצמך פעלת ישועות ע"י תפילה.

[ה] בכל פעם שהנך הולך להתפלל על איזה דבר, ובפרט כשאתה הולך להתבודד, תספר בבית בשמחה והתלהבות, שאתה הולך כעת להתבודד. ואחרי שאתה חוזר, תשתף בהתלהבות, הנה עכשו ישבתי עם ה' וכו'. וזה דבר שאפשר לדבר ולספר לכל בני הבית בכל הגילאים.

[ו] לא להתבייש לספר את הקשיים שהיה לך בדיבור עם ה'. מותר לספר שהיום באת לדבר עם ה', והפה היה סתום, ובכל זאת התעקשת להשאיר ולחכות אולי פתאום ישלח ה' דיבורים. וסיפורים אלו בהם ראש המשפחה משתף את בני ביתו, יש בכוחם לקרב לעולם התפילה הרבה יותר מאשר סיפורי הצלחות, בהם מספר האב איזה התעוררות מופלאה היה לו.

להרגיש 'טעם' בתפילה

להאיר לו האמת, ויכול להתחיל לדבר בינו לבין קונו בשלהבת הגבורות, ומעורר את עצמו להשם יתברך, ומתחיל לדבר בחמימות שבלב דברי אמת שבלב, ובכך מתחיל להרגיש טעם בתפילה.

ולא זו בלבד. ורביז"ל ממשיך ואומר "וכשמדבר בינו לבין קונו דברי אמת שבלבו, בהתעוררות בתשובה, ורואה פחיתותו וגדולת הבורא. כי עד עכשיו השליך חטאותיו אחר כתפיו ולא עיין בהם, ועכשיו כשיודע אותם, אזי נכנס בו בושה גדולה על גידל פשעיו, כנגד רב ושליט עקרא ושרשא דכל עלמין".

היינו שברגע שזוכה להתפלל באופן של אמת שבלבו, מתחיל להרגיש פחיתותו ובושה על כל חטאיו, ובמצב כזה אפשר באמת להתחיל לזכות למשפט אמיתי ולדון את עצמו על כל מעשיו. כי כל זמן שלא מרגיש פחיתותו באמת קשה לדון עצמו כי לא מרגיש כמה חמור כל חטא, ולכן הולך לו כ"כ קשה בהתבודדות.

נמצא שהפתרון האמיתי לזכות להרגיש טעם בתפילה ולהתפלל כל דיבור באמת, וכן לזכות להתבודדות באופן של משפט כמו שצריך - הוא להקפיד לא לפגום בדיבור ולא לבקר מעשה בני אדם. ואם ח"ו נכשל בזה, אזי התיקון ללמוד תורה מתוך הקושי והדחק, היינו גם כשאין לו מוחין ואין לו כעת טעם בלימוד ואין לו כח ללמוד בעיין כל הצורך, מ"מ אם מתגבר ולומד גם במצבים כאלו, הרי עי"ז זוכה לתיקון הדיבור וממילא זוכה לכל הני".

כל אחד מאתנו חפץ מאוד שיפתח לבו בתפילה, שירגיש טעם בתפילתו ובפרט בהתבודדות, אבל פעמים רבות זה הולך קשה. בפרט כאשר באים לקיים בהתבודדות החלק של ה'משפט', דהיינו, לדון עצמו על כל מעשיו, שלזה צריך שירגיש באמת פחיתותו, וישים לבו איך העזתי פני לעשות נגד רצון בוראי, וזה בוודאי הרבה יותר קשה להרגיש זאת.

את העצה לזה מבאר רבינו בליקו"מ (תורה לח) והעולה משם למעשה הוא שהנה שעיקר קושי זה נעשה על ידי שפוגם בדיבור, ובפרט אם הוא משתייך לאלו "בני אדם שהם דנים את כל אדם לכף חובה, וחוקרים תמיד על חובות בני אדם", שע"ז נפגם דיבורו, וכשרוצה להשתמש אח"כ בדיבורו לתורה ותפילה שוב אינו יכול, כי פגם בדיבור, ועי"ז השליך האמת ארצה, וכשאין אמת אי אפשר להתפלל, כמו שכותב רבינו בתורה קי"ב שעיקר התפילה להוציא הדיבור באמת.

והעצה לזה אומר רבינו, ללמוד תורה בצר ועניות ודחקות. הכוונה כי הרי האדם הנ"ל שפגם בדיבור, גם כשבא ללמוד תורה, לא מצליח באמת להרגיש טעם בכל דיבור בתורה כי הרי פגם בדיבורו, ולכן הולך לו קשה ודחקות. ובזה מגלה רביז"ל, דאדרבא אם אע"פ שקשה לו בכל זאת יתעקש וימשיך ללמוד - הרי עי"ז מושכך עליו חוט של חסד, ומהחושך והלילה נעשה יום, ומסתלקין ממנו כל המקטרגין, ואז מתחיל

עומק הפרשה

נקודת האמת שבלב שלך

וַיִּשָׂא בַלֵּעַם אֶת עֵינָיו וַיֵּרָא אֶת יִשְׂרָאֵל שֹׁכֵן לְשִׁבְטָיו וְתָהִי עָלָיו רֹחַ אֱלֹהִים (במדבר כד, ב)

'דאה כל שבט ושבט שוכן לעצמו ואינן מעורבין, שאין פתחיהם מכוונים זה כנגד זה, שלא יציץ לתוך אהל תבירו, עלה בלבו שלא יקללם' (רש"י).

בלעם אבי אבות הטומאה היה - לעומת משה רבינו אבי אבות הקדושה, בלק שידע את שנאתו לישראל שכר אותו שיקללם, באמרו "כי ידעתי את אשר תברך מברך ואשר תאור יאור" (שם כב, ו), בבואו לקלל את ישראל כדרכו נגלה אליו השי"ת, העמיד רסן בפיו, והכריח אותו לברך את ישראל, מכאן לא היה יכול להוציא מלה אחת מלבו ואף לא לשתוק (רש"י שם כג, טז). וכך היה שוב בפעם השנייה. אך בפעם השלישית שינה בלעם את הסתכלותו, הפך את טעמו ו'עלה בלבו שלא לקללם'. והדבר תמוה מה גרם לבלעם הרשע לשנות את טעמו ודרכו, ולברך מרצונו את ישראל.

מבאר רבי נתן, כוחו של בלעם הוא בפה, כנגד כוחו של משה רבינו שהוא בפה קדוש, לפעול את הכל בדרך של תפילה, להעלות את תפילות ישראל ולעשות מהם נחת רוח לפני השי"ת, כשרצה בלק לבטל את כוחו של

משה הביא את בלעם שכוחו בפה של טומאה, ויכול כביכול לעמוד כנגד כח התפילה.

ואכן, בלעם ניסה מכל כיוון לבטל את כח התפילה של ישראל, ניסה להקריב קרבנות שהם כנגד התפילה, עוד קרבן ועוד מזבח, אך ללא הצלחה, עד אותה הפעם שהביט לאהלי ישראל וראה את שורש כוחם - התבדלות שהיא שורש האחדות.

כח התפילה הוא כשכל אחד מתבונן בתוך נפשו, לראות מה הוא צריך באמת, שנים עשר שבטי ישראל הם כנגד שנים עשר דרכים בתפילה (ליקו"מ ט), אך כל שבט שיוכן לעצמו, ואף בתוך השבט כל אדם היה מגודר בתוך אהלו ואין פתחו מכוון כלפי פתח חברו, כי כל אחד היה עסוק במה הוא צריך לתקן, על מה הוא צריך להתפלל, מה היא האמת של התפילה שלו, כל אחד נזהר מלהתפלל ב'אמת של חברו' אלא באמת שלו בלבד.

כשראה בלעם כך מיד 'עלה בלבו לברכם', שכן כשהאדם עומד במקום כזה ותפילתו אינה אלא על נקודת האמת שבלבו, ישלה כח לעלות מעלה מעלה ואף מלאך רע יענה אמן על האדם ועל העם העומד במקום כזה, אכ"ר. ד. (ע"פ ליקו"ה הלכות נדק שכנים ה, ג ועוד).

מתחדשים

שפכי פמים לנף: בשבת קודש זו, מתאחדים אנשי שלומינו תחת דגלו של רביה"ק אשר קרא והזהיר לכל החפץ לחוס על חייו - לעסוק מדי יום בהתבודדות ושיחה בינו לבין קונו. מדי שנה בשבת קודש זו - פרשת בלק, נעלה על נס את עצת העצות של רביה"ק, הן בשיעורים הקבועים, הן בשיחת חברים, וכמובן - כל אחד ב'ינו לבין ק'ונו. בבתי הכנסת של חסידי ברסלב ובחבורות ישאו דברים במעלת ההתבודדות. יחד עם גליונות נוספים, בהם: 'טועמיה', 'להחיות', 'אבקשה', 'קרני אור', 'משיב נפש' ועוד, גם כאן ב'עלה לתרופה', הוקדשו המדורים השונים לחזק ולהתחזק בעצת ההתבודדות. אשרינו!

חדש! הופיע שיעורי הנפלאים של הרה"ח ר' חיים בנימין ורטהיימר זצ"ל, שיעורי 'רוחא דחיי' - מתורגמים ללשה"ק בשפה ברורה ונעימה. מופץ בבתי הכנסת.

הופיע! הספר היקר והחשוב "שערי דעה" חלק ג', על תורות כא-לג בליקוטי מוהר"ן, העוסק בעיון ועצות למעשה סביב תורות רביז"ל. נערך מתוך שיעורי הרה"ח ר' שלום מייקוף שליט"א. מכון 'שערים': 0533107641.

אומן ראש השנה תשפ"א: לקראת ימי ר"ה הק', 'איחוד ברסלב באומן' מפרסם את זמני סגירת העזרת נשים בציון הק': מיום ראשון כ"ה אלול בבוקר, ועד יום שלישי ד' תשרי בערב.

י"ל ע"י מכון עלה לתרופה
בבל עניין או להצטרפות למנויים בדוא"ל:
A028080148@GMAIL.COM
מקס או הדועקה קהילה:
02-8080148
במקרים מיוחדים: 053-3175211 | 054-8591148
המערבת נסגרת מדי יום ראשון בשעה 19:00
לתרומות ורישומי נכס נצחי: עלה לתרופה, בנק
מרגנטל 17, סניף 725, חשבון 36645.

החיזוק השבועי

זהו: "מי מנה עפר יעקב", מי יוכל למנות ולשער יקרת קדשת פל פסיעה ופסיעה שדורכים על העפר כשהולכים לדברים שבקדשה כגון לבית מנסת ולבית מדרש ולמקבל פני רבם בקדשה ולשפך שיהם בהתבודדות לפני השם יתברך, שמכל פסיעה ופסיעה שדורכים על העפר נעשים תקונים ושעשועים גדולים למעלה שאי אפשר למנותם ולשערם: ליקוטי הלכות, ברכות השחרה, פז, ע"ש ויערב לך!

יהלום

בי מי שירגיל עצמו לנהוג הנהגה זו (-התבודדות) בכל יום על כל פנים שעשה אחת, בודאי יזכה להתקרב אליו יתברך באמת: שיחות הר"ן, סח

בלבול, כל מה שעולה בראש, ואז תוך כדי הדיבורים המפוזרים, המחשבה נתפסת ומתרכזת ונוגעים בנקודה האמיתית שאותה אפשר לשפוך.

מה הכוונה 'לפרש שיחתו'?

כמו שהזכרנו, מתחילים לומר דיבור אחד, מה שעולה בראש. ואז מנסים 'לפרש' את מה שאמרנו. כמו בלימוד חברותא, כשהחבר לא הבין, אומרים את אותו הדבר שוב פעם, אבל הפעם בתוספת הסבר, כלומר מפרשים יותר את מה שאמרנו בפעם הראשונה. וכך יכול להיפתח שיחה נפלאה. בתחילה זורקים דיבור אחד כמו: ה' קשה לי. אח"כ לחשוב רגע 'מה קשה', ואז לפרש מה קשה. ואז שוב שקט, לחשוב מה עולה בראש ושוב לומר בפה, דבר שיסביר את מה שאמר בפעם הקודמת. אבל כל זה שיהיה בלי לחץ ובלי לתכנן שיחה שלמה מראש, אלא כל פעם לפרש רק דיבור אחד שיסביר יותר טוב את הדיבור הקודם.

קשה לי לפתוח שיחה שלמה עם ה' כמו שרביז"ל אמר 'לדבר כדבר איש אל רעהו'?

כלל ראשון: אי אפשר לפתוח שיחה כשיש לחץ לפתוח בשיחה ארוכה. יש לשבת רגוע, כמו ליד חבר טוב. זה לא קורה בבת אחת. בתחילה יושבים ליד החבר, וזורקים מילה, ועוד מילה, קצת חושבים ומהרהרים, ואז שוב אומרים עוד מילה, עד שלאט לאט נכנסים לענין ויכולים לשפוך את הלב. ולפעמים לוקח מספר פגישות במשך כמה ימים, שבכל פעם באים ומספרים קצת ועוד קצת, עד שנפתחים הדיבורים. ולפעמים מדברים דברים שלא קשור ממש לענין שאותו רצו לדבר, עד שבמשך הזמן הלב מתקרב לכאב שלו.

למעשה, איך מתחילים לדבר?

הרה"ח שלמה אהרן גוטליב ז"ל שאל את הרה"ח ר' גדליה קעניג ז"ל איך מדברים עם ה', והשיב לו, תחשוב מה יש לך בראש ואת זה תאמר בפה! והוא עצה נפלאה, לשתוק ולחשוב מה המחשבה שעולה בראש וזאת להוציא בפה, גם אם עלה בראש מחשבה מבלבלת. לדבר בלבול ועוד

מאת הרה"ג ר' שמעון אנשין שליט"א | מו"צ בעיר בית שמש יצ"ו הלכה פסוקה

התבודדות פהלכתה

מלפניו, ואם אי אפשר רק בתרחה גדולה, אפשר להחשיבו כמו מאחוריו. ד. אם הצואה מכסה מכל הצדדים, וגם אין ריח רע נודף ממנה - אפשר לומר נגדה דבר שבקדשה. ואפשר לכסותה עם ניר, או אפילו עם גילוף שקוף. אם רוצים לכסותה עם הנעל נוגע בה, אין זה נחשב ככסוי למי שמכסה אותה, ואסור לו לומר אז שם דבר שבקדשה.

כבר התבטחה, זולת אם התבטחה עד שפסקתה עפ"ר. וכן מי רגלים/שתינו של אדם. - צואת חתול, צואת חמור הבא מן הדרך והינו שלהך קילוטר בערך, ואפילו אין בה ריח. ואם התבטחה, ספק אם דינה כצואה. אך בדרך כלל של חתול אינה נגלית לעין, שהרי דרכם לכסותה. אבל צואה של 'שאר בעלי חיים', אם יש בהם ריח רע, דינם כצואה האסורה. אבל אם אין בהם ריח רע, מותר לומר נגדם דבר שבקדשה. - רפת ולול של תרגולים.

פיון שפצוי בשדה טנפים שונים, והרי אסור לומר שם דבר שבקדשה סביבות טנפי, והנהיה מלהזכיר דברי קדשה במקום שאינו נקי, עליו הפתנוב אומר 'בדבר הזה תאריכו ימים' - על פן נבאר ענינו זה.

מה נחשב 'דבר שבקדשה'? - תפלה או ברכה, תורה, בין בלשון הקדש בין בלשון חל. אם בכל זאת התפללו או ברכו נגד טנפי, יש אופנים שצריך לחזר ולהתפלל או לברך, וראה פרטי דינים אלו בשו"ע ע"ב, ח ובמשנ"ב שם.

מה נחשב 'סביבות' הטנפי?

א. אם הטנפי 'מלפניו', והינו כל מקום שרואים בלי השתהי' הראש לצדדים, אסור לומר דבר שבקדשה עד מקום שאי אפשר לראותו. ובלילה, צריך להתרחק כשעור שהיו יכולים לראותו ביום. וראה האמונה, הינו כל אחד פני פת הראיה שלו. וכן אין מועיל לעצם את העינים. ואם כבר התרחקו באופן לעצם את בעל דבר שבקדשה, אסור לומר שם דבר שבקדשה, וצריך להתרחק 'ארבע אמות' [כשני מטר וחצי] מהמקום שאין מרגישים את הריח.

ב. ואם הטנפי נמצא 'מאחוריו', אזי בכדי לומר דבר שבקדשה צריך להתרחק ממנו ארבע אמות [כשני מטר וחצי]. ואם מרגיש ריח ממנו, צריך להתרחק ארבע אמות מהמקום שאין מרגישים את הריח. ודע שאין מועיל להטות את הראש לצד אחר בכדי שחשב כמו מלאחוריו.

הסנין מעיר שלא ימלט שמזכירים או מהרהרים פסוקים ומאמרי חז"ל או שם ה'. ונעין משי"ב במשנ"ב פה ה', ובשנה"ג תור כב. וכן ראה בהשלמת חיים ק"ב. אשרי ישראל (נד ע"ה).

- הזכרת שם השם בכל לשון שהוא, כגון 'אנט' וכדומה. ונראה שאסור לומר: 'הקדוש ברוך הוא' 'ברוך השם' 'יהימנא ליצלן' 'בזונו של עולם' 'אייבישטער'. - לומר שלום לחבר או 'שלום עליכם' 'עליכם שלום', פיון שהוא שמו של הקדוש ברוך הוא, ואין להזכירו במקום מטנפי.

ג. אם אין הטנפי מאחוריו ממש, רק במקום שצריך להטות את הראש בכדי לראותו - לכתחלה יש להחשיבו כמו מלאחוריו. ואם אין מטר וחצי מהמקום שאין מרגישים את הריח, אסור לומר דבר שבקדשה עד שמקום את הנעלים היטב.

- להרהר שם בדברי תורה או שאר דבר שבקדשה. ולכן אסור לשמוע דברי קדשה שחלשים. ולענין 'התבודדות', לא יתכן שלא יזכירו או יהרהרו את שם ה' או כפיו, או איזה פסוק וכיוצא בזה, ואם פן יש להחשיבה בדרך כלל כשאר התפלות האסורות להאמר נגד טנפי. זולת 'ודי' על חטאים בלא הזכרת שם ה', שמתר. מה נחשב טנפי? - צואת אדם, ואפילו אין בה ריח. ואפילו